



## પુનરાવર્તન - 2

### ચાલો ફરીથી યાદ કરીએ

- ભારતમાં યુરોપીય પ્રજાનું આગમન, કોલંબસ, વાસ્કો-દ-ગામા, પોર્ટુગીઝો, ડચ, ફ્રેન્ચો, અંગ્રેજો.
- પ્લાસીનું યુદ્ધ, બક્સરનું યુદ્ધ.
- મૃદાવરણ, જલાવરણ, વાતાવરણ અને જીવાવરણ.
- બંધારણ અને તેનાં મુખ્ય લક્ષણો
- સમાજજીવન, ભારતીય વેપાર અને ઉદ્યોગનો વિનાશ.
- ખેડૂતોની ખરાબ સ્થિતિ અને અંગ્રેજશાસનના સુધારા.
- હવામાન, આબોહવા, ગ્લોબલ વોર્મિંગ.
- સંસદ : લોકસભા, રાજ્યસભા.
- 1857ના પ્રથમ સ્વાતંત્ર્યસંગ્રામ માટેનાં સામાજિક, ધાર્મિક, આર્થિક, રાજકીય કારણો; પરિણામો અને અસરો.
- 1857નો પ્રથમ સ્વાતંત્ર્યસંગ્રામ અને ગુજરાત.

### ચાલો સમજીએ

- ભારતમાં કઈ કઈ યુરોપીય પ્રજાઓ વેપાર કરવા આવી ?
- ક્યાં બે યુદ્ધો પછી અંગ્રેજો ભારતમાં પોતાનો વેપાર વધારી શક્યા ?
- ‘આવરણો’ એટલે શું ?
- ‘બિનસાંપ્રદાયિકતા’ એટલે શું ?
- ભારતના ગૃહઉદ્યોગો શા માટે નાશ પામ્યા ?
- ઈ.સ. 1857માં અંગ્રેજશાસન સામે સંગ્રામ શા માટે ફાટી નીકળ્યો ?
- સંસદનાં કાર્યો
- ‘ગ્લોબલ વોર્મિંગ’ એટલે શું ?

### આ વિશે વિચાર કરીએ

- પ્લાસીના યુદ્ધમાં અંગ્રેજો હારી ગયા હોત તો ?
- વિવિધ આવરણોને માનવજીવન સાથે સીધો સંબંધ છે, એવું શાથી કહી શકાય ?
- રોજિંદા વપરાશની ચીજવસ્તુઓ જેવી કે સાબુ, શેમ્પૂ, પાઉડર વગેરે બનાવતાં કારખાનાં વાતાવરણ માટે કેમ નુકસાનકારક છે ?
- શું આજે એવા કોઈ નિયમો છે, જે દેશની બહાર ઘડાય છે, તેનું પાલન આપણે આપણા દેશમાં કરવું પડે ?

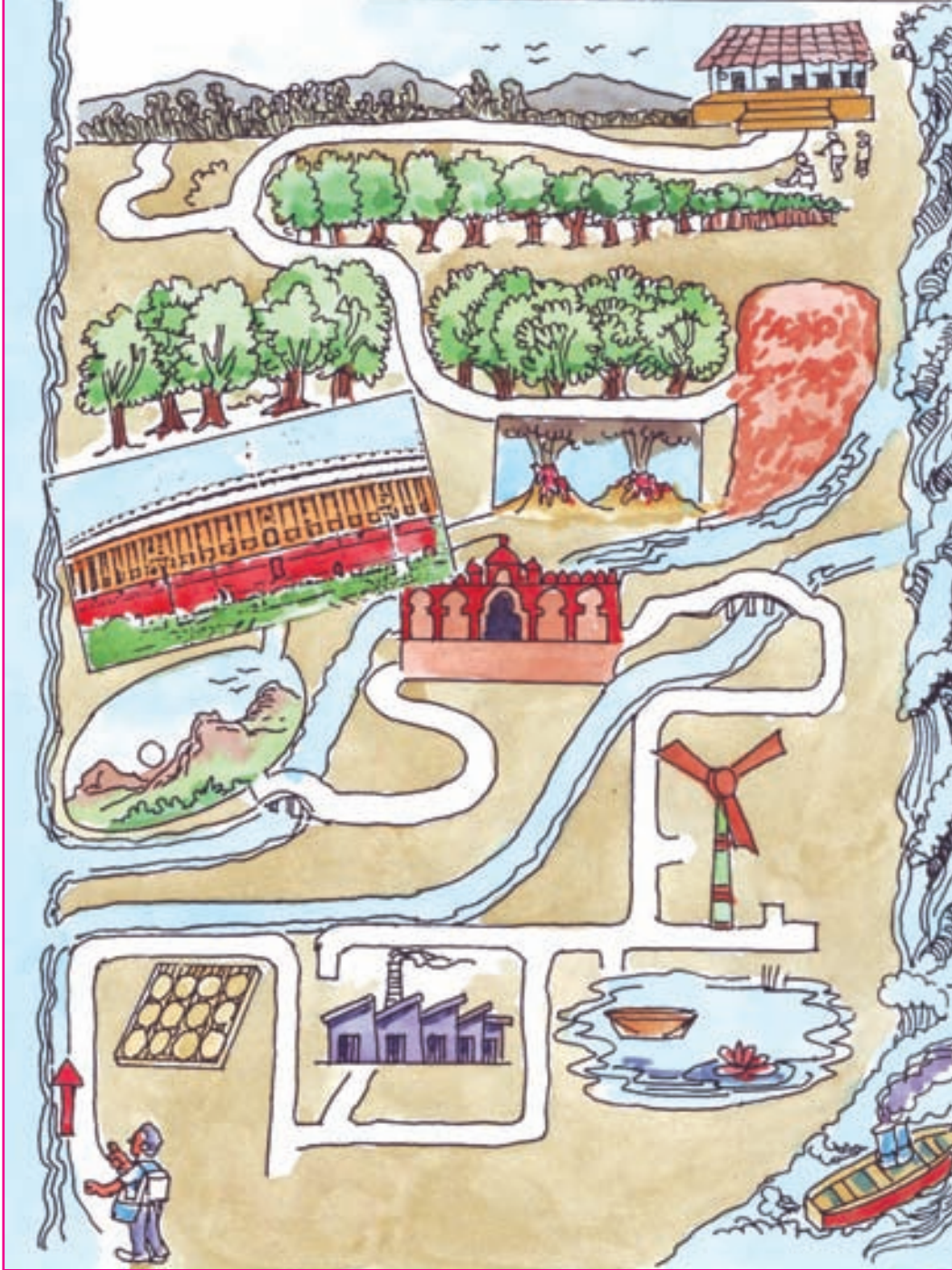
- ગરમ પાણીના ઝરા આશીર્વાદ રૂપ છે ? શા માટે ?
- વિપ્લવનાં કાર્યોમાં બલિદાનની તીવ્ર ભાવના હોવા છતાં વિપ્લવ કેમ નિષ્ફળ થયો ?

### જાતે કરીને ચકાસો

- વાતાવરણની શુદ્ધિ જાળવવા તમે કયા કયા પ્રયત્નો કરશો તેની નોંધ તૈયાર કરો.
- અંગ્રેજશાસનની ભારતના ખેડૂતો પર કેવી અસરો થઈ ? નોંધો.
- આપણા બંધારણની મુખ્ય વિશેષતાઓની નોંધ કરો.



## રસ્તો શોધી શાળામાં પહોંચો



નોંધ : શિક્ષકશ્રીની મદદથી નીચેના પ્રશ્નોની ચર્ચા કરી, નોંધ તૈયાર કરો :

1. રસ્તામાં શું-શું જોયું ?
2. તેમાં તમને શું-શું ગમ્યું ? કેમ ?
3. તેમાં તમને કઈ જગ્યા ન ગમી ? કેમ ?
4. જોયેલી દરેક જગ્યા વિશે બબ્બે વાક્યો લખો.

### શાળા પંચાયતની ચૂંટણી

- તમારી શાળાપંચાયતની ચૂંટણીમાં તમે ઉમેદવારી કરી છે તો, નીચેની બાબતો વિશે તમે શું વિચારો છો તે લખો.

1. તમારા પક્ષનું નામ :

.....

2. તમારા પક્ષનું પ્રતીક :

3. તમારા પક્ષની જાહેરાતો કઈ કઈ હશે ?

.....

.....

.....

.....

4. તમારા મંત્રીમંડળમાં કયાં કયાં ખાતાં હશે ?

.....

.....

.....

.....

5. તમારા પક્ષનું બેનર :

6. પ્રચાર માટે શું કરશો ? કોની મદદ લેશો ?

.....

.....

.....

7. તમારા પક્ષ માટે કેવો S.M.S. કરશો ?

Vote For Dhruv

.....

આપત્તિઓ વિશે અને વેબસાઈટ એક્સેસ

તમે વાંચેલા સમાચારમાંથી કુદરતી પ્રકોપ (આપત્તિઓઓ)ની મુખ્ય લાઈન લખો.

- આપત્તિ ક્યાં આવી હતી ?

.....  
.....  
.....

- આપત્તિ કેવા પ્રકારની હતી ?

.....  
.....  
.....

- આપત્તિથી શું નુકસાન થયું તેની નોંધ કરો.

.....  
.....  
.....

- આપત્તિના સમાચાર વાંચી તમને શું લાગ્યું ?

.....  
.....  
.....

- નીચે આપેલ વેબસાઈટ શિક્ષકની મદદથી જુઓ.

**Websites :**

[www.nationalgeographic.com/earthpulse](http://www.nationalgeographic.com/earthpulse)

[www.itihhas.com](http://www.itihhas.com)

[www.discovery.com](http://www.discovery.com)

[www.nationalgraphic.com](http://www.nationalgraphic.com)

[www.3datlas.com](http://www.3datlas.com)